

สรุปสาระสำคัญของกฎกระทรวงการได้รับประโยชน์ทดแทน ในกรณีว่างงานเนื่องจากมีเหตุสุดวิสัย อันเกิดจากการระบาดของโรคติดต่ออันตราย ตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๖๓

ที่ผ่านมาได้เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID - 19) ที่ได้แพร่ระบาดอย่างรวดเร็วและกว้างขวางไปในหลายประเทศ รวมทั้งในประเทศไทย ซึ่งทั่วโลกมีผู้ติดเชื้อและเสียชีวิตแล้วเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ ภาครัฐในหลายประเทศต้องใช้มาตรการล็อกดาวน์ครั้งใหญ่ (Great Lockdown) เพื่อจำกัดการแพร่ระบาด อย่างไรก็ตามจากการใช้มาตรการนี้ก็ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของผู้คนและทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกหยุดชะงักพร้อมกัน โดยธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ประเมินว่าเศรษฐกิจไทยปี ๒๕๖๓ จะหดตัวที่ร้อยละ ๕.๓ และมีความเสี่ยงที่จะหดตัวมากขึ้นอีก ภาคส่งออกซึ่งมีขนาดใหญ่คิดเป็นร้อยละ ๖๐ ของ GDP หดตัวร้อยละ ๑๖ ขณะที่ภาคการท่องเที่ยวซึ่งมีขนาดร้อยละ ๑๗ ของ GDP หดตัวร้อยละ ๑๐๐ ในมิติด้านแรงงาน มีการปิดสถานประกอบการทั้งหมดหรือแต่บางส่วนเป็นการชั่วคราวทำให้แรงงานจำนวนมากถูกเลิกจ้าง

ด้วยเหตุดังกล่าวจึงมีความจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงการได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานเนื่องจากมีเหตุสุดวิสัยอันเกิดจากการระบาดของโรคติดต่ออันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อให้ผู้ประกันตนที่ไม่ได้ทำงานเนื่องจากมีเหตุสุดวิสัยหรือนายจ้างไม่ให้ทำงานเนื่องจากมีเหตุสุดวิสัย ทำให้ไม่สามารถประกอบกิจการได้ตามปกติมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

คอลัมน์กรณีศึกษาที่น่าสนใจนี้จึงใคร่ขอเสนอเรื่อง “สรุปสาระสำคัญของกฎกระทรวงการได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานเนื่องจากมีเหตุสุดวิสัยอันเกิดจากการระบาดของโรคติดต่ออันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๖๓” เพื่อให้ผู้อ่านได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้มีสิทธิได้รับ

* ราชกิจจานุเบกษา/ เล่ม ๑๓๗ /ตอนที่ ๒๙ ก /๑๗ เมษายน ๒๕๖๓/น ๘.

สิทธิประโยชน์ทดแทน หลักเกณฑ์การได้รับประโยชน์ทดแทน การงดจ่ายผลประโยชน์ทดแทน การออกหนังสือรับรองการขอรับประโยชน์ทดแทน ความคืบหน้าการจ่ายประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน และการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับ ดังนี้

๑. คำนิยาม

“เหตุสุดวิสัย” หมายความว่าความรวมถึง ภัยอันเกิดจากการระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคติดต่ออันตรายอื่นตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อซึ่งมีผลกระทบต่อสาธารณสุข และถึงขนาดที่ผู้ประกันตนไม่สามารถทำงานได้หรือนายจ้างไม่สามารถประกอบกิจการได้ตามปกติ

๒. ผู้มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ทดแทน

ลูกจ้างซึ่งเป็นผู้ประกันตน ไม่ว่าจะเป็นแรงงานสัญชาติไทย หรือแรงงานข้ามชาติ

ทั้งนี้ ลูกจ้างซึ่งเป็นผู้ประกันตน จะต้องเป็นผู้ประกันตนที่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน ตามมาตรา ๗๘ ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ กล่าวคือ ต้องมีการจ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ เดือน และต้องอยู่ภายในระยะเวลา ๑๕ เดือนก่อนการว่างงาน เช่น ลูกจ้างว่างงานในเดือนมีนาคม ๒๕๖๓ ต้องนับระยะเวลา ๑๕ เดือนก่อนการว่างงาน คือเดือนธันวาคม ๒๕๖๑ ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ซึ่งจะต้องมีการจ่ายเงินสมทบไม่น้อยกว่า ๖ เดือนขึ้นไปในช่วงเดือน ธันวาคม ๒๕๖๑ ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

๓. หลักเกณฑ์การได้รับประโยชน์ทดแทน

๓.๑ ในกรณีมีเหตุสุดวิสัย และลูกจ้างซึ่งเป็นผู้ประกันตนที่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน ไม่ได้ทำงานหรือนายจ้างไม่ให้ทำงานเนื่องจากต้องกักตัวหรือเฝ้าระวังการระบาดของโรคให้ลูกจ้างดังกล่าวซึ่งไม่ได้รับค่าจ้างมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน ในอัตราร้อยละ ๖๒ ของค่าจ้างรายวัน โดยให้ได้รับตลอดระยะเวลาที่ผู้ประกันตนไม่ได้ทำงาน หรือนายจ้างไม่ให้ทำงาน แต่ไม่เกิน ๙๐ วัน ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ หรือตามระยะเวลาที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

๓.๒ ในกรณีมีเหตุสุดวิสัย ถึงขนาดที่นายจ้างต้องหยุดประกอบกิจการไม่ว่าทั้งหมดหรือแต่บางส่วนเป็นการชั่วคราว และลูกจ้างซึ่งเป็นผู้ประกันตนที่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานไม่สามารถทำงานได้และไม่ได้รับค่าจ้างในระหว่างนั้น ไม่ว่านายจ้างจะหยุดประกอบกิจการเองหรือหยุดประกอบกิจการตามคำสั่งของทางราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อหรือกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินก็ตาม ให้ลูกจ้างดังกล่าวซึ่งไม่ได้รับค่าจ้างมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน ในอัตราร้อยละ ๖๒ ของค่าจ้างรายวัน โดยให้ได้รับตลอดระยะเวลาที่นายจ้างหยุดประกอบกิจการแต่ไม่เกิน ๙๐ วัน ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ หรือตามระยะเวลาที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

อนึ่ง การจ่ายประโยชน์ทดแทนในสองกรณีข้างต้น ให้จ่ายเป็นรายเดือน สำหรับเศษของเดือน ให้คำนวณจ่ายเป็นรายวัน และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘ มาใช้บังคับแก่ การคำนวณค่าจ้างรายวัน เพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานด้วยโดยอนุโลม

๔. การงดจ่ายผลประโยชน์ทดแทน

ให้สำนักงานประกันสังคมงดการจ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานเนื่องจากมีเหตุสุดวิสัยแก่ ผู้ขอรับประโยชน์ทดแทนในกรณีดังนี้

๔.๑ ผู้ขอรับประโยชน์ทดแทนลาออกจากงานหรือถูกเลิกจ้าง โดยให้สิ้นสุดการรับประโยชน์ ทดแทน ตั้งแต่วันที่ผู้ขอรับประโยชน์ทดแทนได้ลาออกจากงานหรือถูกเลิกจ้าง

๔.๒ ผู้ขอรับประโยชน์ทดแทนได้สิ้นสภาพการเป็นลูกจ้างเนื่องจากสัญญาจ้างได้สิ้นสุดลง โดยให้สิ้นสุดการรับประโยชน์ทดแทนตั้งแต่วันที่สัญญาจ้างแรงงานได้สิ้นสุดลง

๕. การออกหนังสือรับรองการขอรับประโยชน์ทดแทน

ให้นายจ้างออกหนังสือรับรองการขอรับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานเนื่องจาก มีเหตุสุดวิสัยซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการตามหนังสือรับรองที่แนบท้ายกฎกระทรวงนี้ ทั้งนี้ในการ ออกหนังสือรับรอง นายจ้างอาจจัดทำในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และส่งโดยวิธีการทาง อิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ แต่ต้องเก็บข้อมูลจรรยาบรรณทางคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องไว้เป็นหลักฐาน

๖. ความคืบหน้าการจ่ายประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงานและการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงแรงงาน โดยสำนักงานประกันสังคม ได้พิจารณาวินิจฉัยสั่งจ่ายประโยชน์ ทดแทนกรณีว่างงานไปแล้ว ณ วันที่ ๒๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๑,๐๙๕,๓๙๙ ราย เป็นเงิน ๖,๐๕๒^๖ ล้านบาท นอกจากนี้ สำนักงานประกันสังคมยังได้มีการติดตามนายจ้างที่ยังไม่ได้ ออกหนังสือรับรองการขอรับประโยชน์ทดแทน จำนวน ๒๙,๔๐๙ ราย โดยให้หน่วยปฏิบัติดำเนินการ ดังนี้^๗

^๖ พระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๒๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๗ การคำนวณค่าจ้างรายวันในการจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ให้แก่ผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ให้คำนวณ โดยนำค่าจ้างที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบสูงสุดสามเดือนภายในระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนเดือนที่มีสิทธิมารวมกันเป็นฐาน ในการคำนวณแล้วหารด้วยเก้าสิบ ในกรณีที่ผู้ประกันตนมีค่าจ้างไม่ครบสามเดือนให้คำนวณจากค่าจ้างเฉลี่ยเป็นรายวัน”.

^๗ มติคณะรัฐมนตรี เรื่อง รายงานความคืบหน้าการจ่ายประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงานสำหรับผู้ประกันตนที่ได้รับผลกระทบ จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓.

^๘ สิทธิประโยชน์กรณีว่างงานของลูกจ้างซึ่งเป็นผู้ประกันตนภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด - ๑๙ พิมพ์กร แปงฟู อาจารย์ประจำสำนักวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง <https://law.mfu.ac.th/law-news/law-detail/detail/News/๗๐๘๐.html>.

- ๑) จัดตั้งศูนย์รับเรื่องร้องทุกข์/อุทธรณ์ COVID - 19 ณ สำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่/จังหวัด/สาขา ทั่วประเทศ รวมทั้งส่วนกลาง ณ สำนักงานประกันสังคมสำนักงานใหญ่ตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นไป
- ๒) มีหนังสือแจ้งสถานประกอบการที่ยังไม่ได้ยื่นหนังสือรับรองการขอรับประโยชน์ทดแทนให้ตรวจสอบและส่งชื่อลูกจ้างที่ยังไม่ได้รับเงิน เพื่อดำเนินการจ่ายเงินประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน โดยให้ยื่นเรื่องได้ที่สำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่/จังหวัด/สาขา ทั่วประเทศ
- ๓) มีหนังสือแจ้งผู้ประกันตนที่ยังไม่ได้รับเงิน ให้ยื่นร้องทุกข์/อุทธรณ์ ได้ที่สำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่/จังหวัด/สาขา ทั่วประเทศ

บทสรุป

จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) ซึ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมในหลายประเทศ รวมทั้งประเทศไทยที่การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมีแนวโน้มที่จะขยายตัวลดลงไม่ว่าจะเป็นภาคการส่งออก หรือภาคการผลิตภายในประเทศก็ต่างได้รับผลกระทบต่อเนื่องกันไปเป็นลูกโซ่เช่นเดียวกัน โรงงานหลายแห่งมีการทยอยปิดตัวลง มีการเลิกจ้างแรงงาน ซึ่งผู้ที่ได้รับผลกระทบนอกจากจะเป็นผู้ประกอบการแล้วผู้ใช้แรงงานที่ถูกเลิกจ้างก็เป็นส่วนหนึ่งที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) ทำให้อัตราการว่างงานของประเทศไทยที่สูงอยู่แล้วมีตัวเลขที่สูงเพิ่มขึ้นไปอีกกว่าเท่าตัว อย่างไรก็ตามจากมาตรการแก้ไขปัญหาหรือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบของไทยที่ผ่านมาแม้จะยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ทั้งหมด แต่ก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้ได้รับผลกระทบโดยเฉพาะภาคแรงงานที่จะพอมีรายได้มาเลี้ยงดูครอบครัวของตนต่อไปได้จนกว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) จะดีขึ้นหรือมีวัคซีนที่จะป้องกันเชื้อไวรัสนี้ได้ **๑**

กฎกระทรวงการได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน
เนื่องจากมีเหตุสุดวิสัยอันเกิดจากการระบาดของโรคติดต่ออันตราย
ตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๖๓